

ОСНОВНИ АСПЕКТИ на КРАТКОСРОЧНАТА ФИНАНСОВА ПОЛИТИКА на ФИРМАТА

Краткосрочната финансова политика на фирмата следва да засегне поне 2 аспекта:

1. **Размера на фирмените инвестиции в текущи активи** – *който обикновено се съпоставя спрямо размера на общите оперативни приходи на фирмата*
2. **Начина на финансиране на текущите активи** – *обикновено определен от пропорцията на краткосрочния дълг, използвана за финансиране на текущите активи*

Фирмите, които възприемат **гъвкава (либерална) политика на финансиране**, поддържат сравнително **висок обем на краткосрочни активи** спрямо продажбите и **финансират краткосрочните активи със сравнително голяма пропорция от дългосрочен дълг**. Това води до поддържане на сравнително **високи размери на чистия оборотен капитал и висока обща степен на ликвидност** съответно.

Фирмите, които възприемат **рестриктивна (агресивна) политика на финансиране**, поддържат **ниско съотношение на текущите активи** спрямо продажбите и сравнително **висока пропорция на краткосрочния дълг** в микса на финансирането им.

Така например, **либералната краткосрочна финансова политика включва:**

1. *Поддържане на високи баланси от пари в брой и ликвидни ценни книжа*
2. *Извършване на големи инвестиции в продукция*
3. *Предоставяне на либерални кредитни условия, което води до висок размер на вземанията*

Рестриктивната финансова политика от своя страна включва:

1. *Поддържане на ниски кешови баланси и ниски инвестиции в ликвидни ценни книжа*
2. *Извършване на малки инвестиции в продукция*
3. *Позволяване на малко или никакви продажби на кредит и съответно нисък размер на вземанията*

При избора си на краткосрочна финансова политика целта на мениджмънта следва да бъде **постигане на баланс между разходите на гъвкавата политика и разходите на рестриктивната политика**, който баланс да доведе до постигане на оптимален компромис, тъй-като и двата вида политики си имат своите разходи.

При гъвкавата финансова политика, тъй-като се поддържат високи баланси на текущите активи, са **по-високи и разходите за финансиране** на тези активи. Но при нея се очакват и **по-високи бъдещи постъпления от продажби** вследствие на либералната кредитна политика, клиентите получават **по-бързи доставки** поради поддържането на изобилие от продукция, **намаляват прекъсванията на производствения процес** поради високата наличност на материали.

Рестриктивната финансова политика от своя страна е вероятно да доведе до **намаление на размера на продажбите**. Също така при либералната политика е вероятно клиентите да плащат и по-високи цени поради гъвкавата кредитна политика и бързите доставки. Когато размерът на текущите активи е сравнително нисък се генерират и **разходи свързани с недостиг (Shortage Costs)**. *Фирмата може да свърши парите в брой и да спре плащанията, което ще я заплаши с несъстоятелност.* Възможно е поради недостиг на продукция фирмата да изгуби клиенти или да се стигне до **накъсване на производствения процес** поради липсата на материали.

Подобно съпоставяне следва да доведе до **определяне на оптималното ниво на текущите активи**, което фирмата следва да поддържа. Тук следва да се имат предвид следните **принципи**: 1. *Гъвкавата политика е по-подходяща, когато разходите за поддържане на високо ниво на активите са относително ниски, сравнени с разходите за недостиг;* 2. *Рестриктивната политика е по-подходяща, когато разходите за недостиг са сравнително по-ниски от разходите за финансиране на текущите активи.*

Коя политика за финансиране е най-подходяща?

Няма точен отговор на този въпрос, но няколко момента следва да бъдат съобразени, за да се направи точен анализ:

1. **Паричните резерви (Cash Reserves)** – гъвкавата политика за финансиране предполага *изобилие от пари в брой и нисък размер на краткосрочния дълг.* Такава политика *намаля вероятностите фирмата да изпита ликвидни проблеми,* но от гледна точка на *цената на парите във времето (Time Value of Money)* *нетната настояща стойност на тези инвестиции в пари в брой и краткосрочни ценни книжа в най-добрия случай е нула.*
2. **Хеджиране на матуритета (Maturity Hedging)** – повечето фирми се стараят да *посрещнат матуритета на пасивите с този на активите.* Те *финансират продукцията с краткосрочен банков дълг или с кредити от доставчиците,* а *дълготрайните активи с дългосрочно финансиране.* Фирмите по принци са склонни да избягват финансирането на дълготрайни активи с краткосрочни задължения, тъй-като подобно решение изисква *непрекъснато рефинансиране на падежиращия краткосрочен дълг,* а и лихвените условия по дългосрочните заеми са по-добри от тези по краткосрочните.

3. Относителните лихвени нива (Relative Interest Rates) – следва да се съобразят и условията по краткосрочните и дългосрочни банкови заеми, за да се сравни атрактивността на лихвените нива и останалите условия по тях.

Текущите активи и пасиви в практиката:

Краткотрайните активи представляват значителна порция от общите активи на фирмата, като според някои изследвания те достигат до *50 % от общите активи*. Напоследък обаче се отчита тенденция за намаляне на относителния размер на краткотрайните активи, което се дължи на по-добрия оперативен мениджмънт, възприет от фирмените ръководители. Резултатът е, че *ликвидността, измерена като съотношението на чистия оборотен капитал спрямо общите активи, намалява*, което сочи към възприемането на по-рестриктивни политики за финансиране от страна на фирмите.

© “ИНТЕР АКАУНТ Файненшъл Сървисиз” ЕООД
м. април 2014 г., София

www.interaccount.eu

Използван източник: *I. Essentials of Corporate Finance, Sixth Edition, Stephen A. Ross, Randolph W. Westerfield, Bradford D. Jordan, 2008, McGraw Hill*

Настоящата публикация има информативна и образователна цел. Тя е създадена, за да ви запознае с основни теоретични постановки в областта на финансовия мениджмънт. Използването на настоящата публикация следва да бъде ограничено само до образователната и цел (и във връзка с разпоредбите на Чл. 24 (1), т. 3 от Закона за авторското право и сродните му права). Публикацията не представлява консултация или съвет за вземането на конкретни финансови или инвестиционни решения и не следва да бъде използвана с такава цел. Дружество с ограничена отговорност “ИНТЕР АКАУНТ Файненшъл Сървисиз” не може да бъде държано отговорно по какъвто и да е начин за резултатите от използването на настоящата публикация.